

Richtlijnen bodemonderzoek

Vooronderzoek

Het vooronderzoek op standaardniveau dient te worden uitgevoerd conform NEN 5725 (meest recente uitgave). Hierbij dienen naast het bodemarchief van de gemeente ook het bouwen slooparchief en het milieuarhief te worden geraadpleegd. In de NEN 5725 worden daarnaast ondermeer eisen gesteld met betrekking tot de afbakening van de onderzoekslocatie, de werkwijze bij het verzamelen en vastleggen van informatie en de rapportage.

In een archiefonderzoek wordt nagegaan of er op basis van historische activiteiten bodemverontreiniging ontstaan kan zijn. Hierbij moet er gebruik gemaakt worden van diverse bestanden van de gemeente. Een kopie van de door de gemeente verstrekte gegevens dient als bijlage in de rapportage te worden opgenomen.

De bodeminformatie die de gemeente verstrekt bestaat uit informatie uit het historisch bodembestand, het tankbestand en het bodeminformatiesysteem. Daarnaast wordt medegedeeld of een locatie bekend is bij de gemeente in het kader van een HCH-verdenking en de gemeentelijke beperkingenregistratie. Voor het verstrekken van de beschikbare informatie uit de gemeentelijke gegevensbestanden worden leges in rekening gebracht. Op de website www.hengelo.nl vindt u hier meer informatie over.

Veldonderzoek

Op basis van de resultaten van het archiefonderzoek wordt er een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. Een verkennend onderzoek moet voldoen aan de NEN 5740 (meest recente uitgave). Deze norm stelt onder meer eisen aan de onderzoeksstrategie, monsterneming, interpretatie en beoordeling van de onderzoeksresultaten en de wijze van verslaglegging. Met betrekking tot de uitvoering van veldwerk en labwerkzaamheden stelt de gemeente Hengelo de volgende voorwaarden:

- Wanneer er vluchtige componenten verwacht worden, moet ten behoeve van bemonstering van de grond een steekbus worden toegepast.
- Het materiaal van de toe te passen peilbuizen mag niet worden beïnvloed door stoffen die in het grondwater aanwezig (kunnen) zijn.
- Alle grondmonsters dienen in het laboratorium te worden aangeleverd.
- Zintuiglijk verontreinigde grondmonsters mogen niet worden opgenomen in een mengmonster. In overleg met de gemeente moeten deze apart geanalyseerd worden. Geadviseerd wordt grondmonsters die op minerale olie worden onderzocht, vooraf te behandelen met florisol om storende humuscomponenten zo veel mogelijk uit te sluiten.
- Een grondmengmonster dient bij voorkeur te worden samengesteld uit niet meer dan vijf individuele grondmonsters. Het samenstellen van een mengmonster uit meer dan vijf individuele grondmonsters dient altijd na overleg met en goedkeuring van een bodemmedewerker van de afdeling Beleid en Advies te geschieden.

Bodemonderzoek mag alleen uitgevoerd worden door bedrijven die op basis van het Besluit bodemkwaliteit (Kwalibo) erkend zijn. Op de website www.bodemplus.nl staat een zoekmenu waarmee u erkende bedrijven kunt opzoeken.

Stoffenpakket

In november 2007 is er in een NEN- en SIKB-kader gezamenlijk een standaard stoffenpakket vastgesteld. Dit stoffenpakket omvat de stoffen waarop bij milieuhygiënisch onderzoek geanalyseerd moet worden. Het standaard stoffenpakket is nadrukkelijk een minimum pakket aan te analyseren stoffen voor (water)bodemonderzoek. Dit betekent dat er in situaties waarbij er sprake is van een specifieke verdenking van verontreiniging, het

standaard stoffenpakket dient te worden uitgebreid met de voor die locatie verdachte stof(fen). Deze verdenking is gebaseerd op de resultaten van het vooronderzoek. Het is niet toegestaan om (één van deze) stoffen die het standaard stoffenpakket voorschrijft weg te laten bij bodemonderzoeken. Het uitvoeren van stof specifiek onderzoek is uiteraard wel mogelijk.

Sinds 1 juli 2008 is het standaard stoffenpakket inhoudelijk veranderd. Hiermee is het oude basispakket van de NEN 5740, de NVN 5720 en de BRL 9335 Grond vervallen. Het stoffenpakket kent verschillende varianten voor landbodem, grondwater en waterbodems. Op de website www.sikb.nl is er een keuzemenu beschikbaar waarmee (de inhoud van) het juiste stoffenpakket voor ieder onderzoek kan worden achterhaald.

HCH

Vanwege de verhoogde kans op het voorkomen van HCH's in de Hengelose bodem moet IEDER onderzoek dat in opdracht van de gemeente wordt uitgevoerd een analyse op HCH's en HCB bevatten.

Voor bodemonderzoeken die in opdracht van derden worden uitgevoerd wordt een ander uitgangspunt gehanteerd. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen verdachte en onverdachte locaties. Dit onderscheid komt voort uit het project Twente Heideweg dat de gemeente heeft laten uitvoeren. Alle locaties die in het project worden aangeduid als Twente Heideweg-locaties worden aangemerkt als verdacht. Dit geldt ook voor locaties die al gesaneerd zijn. Bij deze saneringen zijn vaak verontreinigingen achtergebleven waarvan het gehalte aan HCH hoger is dan de huidige gewenste terugsaneerwaarde. Bij bodemonderzoek op HCH-verdachte locaties moet er altijd een analyse op HCH's en HCB plaatsvinden.

Indien er bodemonderzoek wordt uitgevoerd voor een onverdachte locatie hoeft er geen analyse op de aanwezigheid van HCH's plaats te vinden.

Asbest

Conform de NEN 5725 (meest recente versie) moet er uit het vooronderzoek op basisniveau blijken of de locatie asbestverdacht is. Als een locatie op basis van het vooronderzoek wordt aangemerkt als een verdachte locatie, wat wil zeggen dat er een vermoeden bestaat van asbestverontreiniging in de grond, moet asbest worden meegenomen in het vervolg van het bodemonderzoektraject. Voor wat betreft het te hanteren onderzoeksprotocol wordt verwezen naar de NEN 5707 (meest recente versie) voor inspectie, monsterneming en analyse van asbest in bodem. De vermoedelijke aanwezigheid van asbest in de bodem wordt hierbij geverifieerd door analytische monsterneming van de grond als er geen asbestverdachte materialen aanwezig zijn.

Rapportage

De schriftelijke rapportage van het verkennend onderzoek moet in ieder geval de resultaten bevatten van het historisch onderzoek, het uitgevoerde veldwerk, de wijze waarop de monsters in het lab zijn behandeld en de analyseresultaten met bijbehorende toetsingstabellen. Daarnaast moet relevante informatie met betrekking tot HCH en asbest worden opgenomen. Een samenvatting, conclusie en aanbevelingen completeren het rapport. Daarnaast stelt de afdeling Beleid en Advies de volgende eisen aan de rapportage:

- Bodembedreigende situaties die in het veld worden aangetroffen moeten worden beschreven en worden vastgelegd op (goede) digitale foto's.
- Kerngegevens zoals analyses, pH, geleiding, grondwaterstand moeten worden weergegeven in één tabel en mogen niet alleen worden beschreven in de tekst.

Indien het verkennend onderzoek wordt uitgevoerd in opdracht van de gemeente, vereist de afdeling Beleid en Advies dat de rapportage en analyses ook digitaal worden aangeleverd. Hiervoor gelden de volgende eisen:

- De complete rapportage dient te worden aangeleverd in PDF-formaat.
- De rapportage en analyses dienen conform SIKB-protocol 0101 te worden aangeleverd in XML-formaat (laatste versie).
- Er dient gebruik gemaakt te worden van een digitale ondergrond van de gemeente. Tekeningen moeten op schaal worden ingetekend en vaste herkenningspunten moeten daarop worden aangegeven, zodat peilbuizen en dergelijke kunnen worden teruggevonden.

De digitale ondergrond kunt u aanvragen bij Rob van Veen, medewerker afdeling Beleid en Advies (telefoon 074 - 245 9258 of email bodem@hengelo.nl). Voor vragen over het digitaal aanleveren of voor nadere inlichtingen kunt u ook met hem contact opnemen.

Rapporten die niet aan de bovengenoemde richtlijnen voldoen, worden mogelijk niet in behandeling genomen danwel negatief beoordeeld.

Algemene informatie

Met overige vragen kunt u contact opnemen met:

De Gemeentewinkel

telefoon (074) 245 95 55; gemeentewinkel@hengelo.nl

Bezoekadressen:

Stadhuis, Burg. Jansenplein 1; Stadskantoor, Hazenweg 121

Postadres:

Postbus 18, 7550 AA Hengelo

Internet:

www.hengelo.nl

